

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 11

15.06.2020 – 30.06.2020

Foreign
Policy
Research
Institute

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Ukraine and Belarus

ЗМІСТ

Частина I

Україна – Європейський Союз	3
<i>Саміт Східного партнерства онлайн. Яке майбутнє чекає на СхП?</i>	3
Інші події в ЄС	5

Частина II

Зовнішня політика.....	9
<i>Що означає для України приєднання до «Програми розширених можливостей» НАТО</i>	9
Двосторонні відносини	12
США.....	12
Азербайджан	13
Канада	13
КНР	14
Угорщина	15

Частина III

Опір російській гібридній війні.....	17
<i>«Історична правда» по-путінські</i>	17
.....	

Частина I

Україна – Європейський Союз

Саміт Східного партнерства онлайн. Яке майбутнє чекає на СхП?

Пандемія COVID-19 змусила лідерів держав-членів ЄС та країн Східного партнерства відійти від традиційного формату проведення Саміту й провести зустріч у режимі відеоконференції. Протягом довгого часу було не зрозуміло, чи відбудеться Саміт взагалі, однак врешті від нього вирішили не відмовлятися. Онлайн-формат не передбачав ухвалення спільної декларації, проте сам факт, що лідери та глави урядів держав-членів ЄС взяли участь у відеоконференції, свідчить про зацікавленість ЄС у збереженні СхП.

Дискусії довкола СхП у контексті європейської інтеграції України ведуться від початку заснування цього формату. Це зумовлено тим, що Україна прагне членства в ЄС, тоді як Східне партнерство цього не передбачає. З огляду на це, Київ разом Кишиневом неодноразово намагався добитися особливого статусу в рамках формату і розширення співробітництва. В Україні хочуть, щоб Східне партнерство було одним із кроків на шляху до членства в ЄС. На цьому у своїй промові під час відеоконференції наголошував Президент Володимир Зеленський: «Східне партнерство не має обмежувати амбіції партнерів. Комуś достатньо політичного діалогу, комуś – стратегічного партнерства з ЄС, хтось прагне інтеграції до спільного ринку на основі «чотирьох свобод», а хтось, як Україна, вимагає повноправного членства в ЄС»¹

Важливим у контексті Східного партнерства стало схвалення Рекомендацій Європейського Парламенту, що відбулося 19 червня 2020 року. У документі зазначається, що довготривала європейська перспектива для країн СхП є «каталізатором демократизації та реформ». Резолюція наголошує на тому, що «будь-яка європейська держава може подати заявку на членство у ЄС, якщо вона поважає цінності людської гідності, свободи,

¹ Президент: Східне партнерство корисне для України, якщо наближає нашу державу до членства в ЄС. Офіс Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-shidne-partnerstvo-korisne-dlya-ukrayini-yaksho-na-61689>

демократії, рівності, верховенства права та прав людини, включно з правами тих, хто належить до меншин»².

Водночас основною площиною для співпраці в рамках Східного партнерства залишається економічний сектор. Зокрема, у своїй резолюції Європарламент закликав розпочати створення «створення спільного економічного простору, який приведе до інтеграції з «чотирма свободами», що сприятиме економічній інтеграції країн Східного партнерства в економічний простір Європейського Союзу.

Попри критику в бік СхП, міністр закордонних справ України Павло Клімкін (2014-2019) вважає, що Україна може отримати тактичну користь від формату Східного партнерства. Зокрема, дипломат радить сфокусуватися на побудові «ефективної взаємодії на політичному та бюрократичному рівнях із Грузією та Молдовою» і розширити спектр контактів з Білоруссю, зокрема в частині економічної співпраці та спільного минулого³.

Проведення повноцінного саміту Східного партнерства запланували на березень 2021 року. Серед пріоритетів наступної зустрічі будуть: економічна співпраця; зміцнення державних інституцій, дотримання прав людини та верховенства права; модернізація цифрової інфраструктури; «стійкість», зокрема до кліматичних змін; інформування громадян країн СхП про результати взаємодії з ЄС. *Загалом же, перегляд політичного аспекту співробітництва в рамках Східного партнерства сьогодні видається малоімовірним, принаймні у найближчій перспективі. Проте, для України зараз важливо використовувати практичний вимір співпраці, налагоджувати тісні двосторонні зв'язки з іншими учасниками та активно долучатися до ініціатив ЄС.*

² European Parliament recommendation of 19 June 2020 to the Council, the Commission and the Vice-President of the Commission / High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy on the Eastern Partnership, in the run-up to the June 2020 Summit. URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0167_EN.html

³ Павло Клімкін. Східне партнерство у новій реальності: на що варто звернути увагу Україні. Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2020/06/11/7110953/>

Інші події в ЄС

Низка країн ЄС відкривають кордони для внутрішніх мандрівників

15.06.2020

Кілька європейських країн у понеділок відкривають свої кордони для мандрівників з ЄС після майже трьох місяців обмежень, запроваджених через коронавірус.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на агентство Reuters.

Від Ісландії до Греції - чимало країн у понеділок послаблюють обмеження на кордонах для відвідувачів з ЄС і Шенгенської зони.

Німеччина скасовує прикордонний контроль і мандрівникам з ЄС більше не потрібно буде доводити причину в'їзду в країну. Німеччина вже раніше відкрила свої кордони для сусідніх Австрії, Швейцарії та Франції.

Франція відкриває свої кордони для мандрівників з ЄС і Шенгенської зони. Прибулі звідти не будуть поміщені в карантин. Проте, для тих, хто прибуває з Іспанії, а також з Великої Британії, будуть діяти різні протоколи, тому що у цих країн різні графіки зняття обмежень.

Іспанія не допустить іноземних туристів до 21 червня, за винятком деяких іспанських островів.

Фінляндія скасувала обмеження на поїздки для туристів з та в Норвегію, Данію, Ісландію, а також Естонію, Латвію і Литву, де рівень зараження впав до рівня Фінляндії.

Уряд Нідерландів дозволяє з понеділка своїм громадянам поїздки з туристичною метою в 16 європейських країн.

У деяких країнах право на в'їзд буде залежати від того, де живе мандрівник і куди прямує. Греція буде зобов'язувати проходити карантини тих, хто прибуває з низки аеропортів в восьми країнах ЄС.

У Чехії діє система, яка забороняє в'їзд туристам з "помаранчевих" або "червоних" країн, таких як Португалія і Швеція.

Данія дозволить в'їзд туристів з Ісландії, Німеччини та Норвегії, але не зі Швеції - за умови, що ті забронюють житло не менш як на шість ночей.

Минулого тижня єврокомісар з питань внутрішніх справ Ілва Йоханссон закликала держави-члени Шенгенської угоди до понеділка скасувати внутрішній прикордонний контроль, щоб з липня почати поступове **відкриття зовнішніх кордонів** Євросоюзу.

Європейська правда

Рада ЄС затвердила рішення ще на рік продовжити "кримські санкції"

18.06.2020

Рада Європейського Союзу затвердила рішення продовжити санкції, впроваджені Євросоюзом після незаконної анексії Росією Криму, ще на один рік.

Відповідну інформацію оприлюднив міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба у себе на сторінці у Twitter.

"Сьогодні Рада ЄС продовжила до червня 2021 року санкції проти РФ за незаконну окупацію Криму. Вдячний за це рішення. Треба підвищувати тиск за

порушення прав людини, "паспортизацію", запуск залізничного сполучення через Керченську протоку, незаконні голосування у Криму", - написав він.

Рішення було ухвалено в четвер за письмовою процедурою.

Раніше це рішення схвалили послы країн-членів Європейського Союзу.

Як повідомлялося, після незаконної анексії РФ Криму і Севастополя в червні 2014 року ЄС упровадив обмежувальні заходи, які застосовуються до компаній і фізичних осіб ЄС на території Криму і Севастополя. Зокрема, під санкції підпадають імпорт продукції з Криму або Севастополя в ЄС, інвестиції в Крим або Севастополь, туристичні послуги в Криму або Севастополі, зокрема, європейські круїзні судна не можуть заходити в порти на Кримському півострові, крім випадків надзвичайних ситуацій, експорт певних товарів і технологій кримським компаніям або для використання в Криму в транспортному, телекомунікаційному та енергетичному секторах, а також пов'язаних із розвідкою і видобутком нафти, газу й мінеральних ресурсів; забороняється надання технічної допомоги, посередницьких, будівельних або інженерних послуг, пов'язаних з інфраструктурою в цих секторах.

"Кримський пакет" санкцій продовжується на рік і є складовою політики невизнання незаконної анексії Криму Росією.

Інтерфакс-Україна

Прокуратура Німеччини звинуватила Росію у замовному вбивстві чеченського командира

18.06.2020

Німецька прокуратура висунула громадянину Росії підозру у вбивстві колишнього чеченського польового командира Зелімхана Хангошвілі в Берліні в минулому році, стверджуючи, що злочин було виконано на замовлення уряду Росії.

З текстом обвинувачення ознайомилось німецьке видання Spiegel, повідомляє "Європейська правда".

Генеральний прокурор Петер Франк звинувачує російський уряд в замовленні вбивства Зелімхана Хангошвілі, громадянина Грузії, минулого року.

"Державні органи центрального уряду Російської Федерації доручили злочинцеві ліквідувати жертву", - йдеться у тексті звинувачення.

На думку німецької сторони, причиною послужило "вороже ставлення" майбутньої жертви до російської влади.

Колішнього польового командира часів другої чеченської війни Зелімхана Хангошвілі застрелили 23 серпня 2019 року в берлінському парку Малий Тіргартен.

Того ж дня в Берліні був затриманий підозрюваний убивця Вадим Красіков, який перебуває під вартою. ЗМІ повідомили, що підозрюваний мав тісні контакти з російськими спецслужбами, зокрема з ФСБ.

На місці злочину Красікова побачила молодь, коли він втікав через кущі, скинувши сумку та велосипед у ріку Шпрее.

Коли його заарештували, Красіков називав себе "Вадимом Соколовим". Однак розслідування, проведені SPIEGEL, Bellingcat, "Інсайдером" та центром "Досье" показали, що його особа, ймовірно, була сфальсифікована, а численні ознаки говорили про участь російських державних органів у створенні ідентичності "Соколова".

Європейська правда

Єврокомісія відкрила останню главу у перемовинах з Чорногорією про членство

24.06.2020

Єврокомісія схвалила відкриття останньої глави у перемовинах з Чорногорією про членство у ЄС.

Як повідомляє "Європейська правда" з посиланням на "Балканський оглядач" та балканську службу "Радіо Свобода", про це оголосив прем'єр-міністр Чорногорії.

За словами прем'єра Чорногорії Душко Марковича, цей крок означає завершення першої фази процесу інтеграції Чорногорії до ЄС.

"Ми щасливі були отримати новини про те, що компетентний орган Єврокомісії дав "зелене світло" відкриттю останньої, 8-ї глави "Конкуренція" у перемовинах із ЄС. Ми очікуємо офіційного підтвердження цієї новини завтра. Це чудовий день для Чорногорії, яка, таким чином, стане першою країною-кандидатом, яка відкрила усі переговорні глави", - зазначив Душко Маркович.

Прем'єр додав, що особливо радіє з того, що це рішення прийняли під час хорватського головування в Раді ЄС, і що це "є результатом самовідданих зусиль сусідньої Хорватії щодо того, щоб політика розширення залишалася серед пріоритетів у порядку денному ЄС".

Країну привітав також євродепутат Тоніно Піцула, ексміністр закордонних справ Хорватії, який є доповідачем щодо Чорногорії у Європарламенті.

"Як доповідач щодо Чорногорії, я радий вітати наших сусідів із відкриттям останньої глави у перемовинах про вступ до ЄС, "Конкуренція". Вони найближчі до повного членства в ЄС, яке залежатиме від виконання усіх встановлених критеріїв", - написав він.

Відкриття переговорів щодо вступу Чорногорії до Євросоюзу глави держав та урядів ЄС підтвердили на саміті у Брюсселі 29 червня 2012 року.

Разом із Сербією, яка також наразі знаходиться в процесі офіційної інтеграції із Європейським Союзом, але відкрила ще не всі переговорні глави, Чорногорія є найімовірнішим кандидатом на вступ до Європейського Союзу найближчим часом.

Як раніше передбачали лідери ЄС, приєднання Чорногорії до європейської спільноти може статися вже до 2025 року

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявив, що настав час зняти санкції Європейського союзу проти Білорусі та оточення Олександра Лукашенка. Про це угорський прем'єр сказав 5 червня під час візиту до Мінська

«Неможливо побудувати партнерство із санкціями. Тому для Європейського союзу настав час скасувати чинні санкції щодо Білорусі», – передає слова Орбана офіційна білоруська інформагенція БЕЛТА.

Європейський союз раніше запровадив санкції проти самої Угорщини: у 2018 році вперше об'єднання вдалося до санкцій проти держави-члена. Це було зроблено через «систематичні» порушення урядом Орбана основних цінностей ЄС у сфері прав людини, демократії та боротьби з корупцією. Нині у Брюсселі Орбану погрожують новими санкціями за захоплення надзвичайних повноважень у зв'язку з коронавірусом.

Європейська правда

Експрем'єр Франції Фійон і його дружина отримали тюремні вироки

29.06.2020

Французький суд відправив до в'язниці колишнього прем'єр-міністра країни Франсуа Фійона за махінації з фейковим оформленням дружини та дітей на роботу в парламенті, де вони не працювали, однак отримували зарплату.

Про це повідомляє в понеділок The Guardian.

"Колишній прем'єр-міністр Франції Франсуа Фійон та його уельська дружина Пенелопа в понеділок були засуджені до в'язниці за розтрату державних коштів у контексті скандалу щодо "фейкових робочих місць", - зазначає видання.

Суд визнав подружжя винним у шахрайстві після розгляду, яке встановило, що дружина та двоє дітей Фійона отримали близько 1 мільйона євро за те, що вони були оформлені як його помічники в парламенті, однак не працювали там.

Крім того, у вердикті суддя заявив, що 66-річний Фійон, який очолював уряд при президентові Ніколя Саркозі, підірвав довіру до політичного класу Франції.

"Суд засудив Фійона до п'яти років ув'язнення, три з яких на умовний термін, й призначив йому виплатити штраф 375 тисяч євро", - зазначається в повідомленні.

Його також позбавили можливості обіймати державні посади терміном на 10 років. Його дружині присудили три роки умовного покарання. Такий же вирок отримав помічник Фіона Марк Джоуланд, який "працевлаштував" дружину експрем'єра.

Одразу після суду пара заявила, що оскаржуватиме рішення в інших інстанціях.

Укрінформ

Частина II

Зовнішня політика України

Що означає для України приєднання до «Програми розширених можливостей» НАТО?

Попри те, що пандемія значно зменшила кількість міжнародних контактів, у червні для України відбулася знакова подія в сфері євроатлантичного партнерства. Так, Київ отримав довгоочікуване рішення про приєднання до Програми розширених можливостей (ПРМ). Рішення у Брюсселі ухвалювалося за процедурою «за замовчуванням». Тобто, держави-члени Альянсу мали час на висловлення своїх застережень, але оскільки жодна країна свої зауваження не висловила, то рішення було схвалене автоматично. Зважаючи на те, що Угорщина вже кілька років блокує проведення Комісії Україна-НАТО, то можна констатувати велику тактичну перемогу української дипломатії. Отримання ПРМ було однієї з пріоритетних цілей Києва у контексті євроатлантичної інтеграції. Роботу в цьому напрямку вели протягом кількох років, проте досягти цієї мети вдалося лише зараз.

ПРМ була започаткована у вересні 2014 року з метою впровадження механізмів тісної взаємодії з державами партнерами. Нині учасниками програми є Австралія, Грузія, Йорданія, Фінляндія, Швеція і Україна. На відміну від Плану дій щодо членства в НАТО, Програма розширених можливостей не передбачає членства в Альянсі, проте надає ряд особливих можливостей взаємодії з НАТО. Порівняно з програмою «Партнерство заради миру», участь у цій програмі вважається більш престижною та ексклюзивною. Україна отримає доступ до всіх навчань НАТО, збільшить обмін розвідувальною інформацією з країнами-членами НАТО. Зокрема, програма передбачає поглиблення співпраці з підтримки безпеки на Чорному морі. Міністр оборони України у 2019-2020 роках Андрій Загороднюк, який брав участь у переговорному процесі щодо отримання

ПРМ, вважає, що рішення Альянсу сприятиме розвитку ЗСУ: «Програма ПМР має стати практичним майданчиком для посилення та розвитку наших військ, а українські військові зможуть обіймати нові посади в командних структурах НАТО. Будуть суттєво розширені також можливості з навчання і підготовки українських військових, зі спільної діяльності в центрах удосконалення»⁴.

Утім, участь у Програмі розширених можливостей не означає, що Україна швидше стане повноцінним членом Альянсу. Крім Грузії, країни-учасниці Програми не претендують на повноцінний вступ в НАТО. Ухвалення цього рішення має більш політичний та символічний характер. Передусім, це жест підтримки України з боку Альянсу у її боротьбі проти російської військової агресії, тому для російської сторони – це нагадування того, що позиція НАТО у питанні війни на Донбасі та окупації Криму залишається незмінною. Саме російський чинник раніше утримував країн-членів НАТО від надання ПРМ, зокрема Францію та Німеччину. У Парижі та Берліні висловлювали застереження, що такий крок може спровокувати Москву на подальшу ескалацію конфлікту й негативно вплинути на переговорний процес у Мінську. Схоже, що нещодавні скандали щодо причетності Росії до кібератак на Бундестаг у 2015-ому році та рішення німецького регулятора щодо відмови у звільненні «Північного потоку-2» від Газової директиви ЄС внесли розкол у німецько-російські відносини. Зважаючи на повільний прогрес у виконанні домовленостей, досягнутих під час саміту «Нормандської четвірки», у грудні 2019 року, Франція і Німеччина переконалися, що врегулювати конфлікт у близькій перспективі видається неможливим.

Водночас перед Києвом нині стоїть багато домашніх завдань, які стосуються реформування військової та правоохоронної сфер. Зокрема, в Україні мають бути ухвалені нова Стратегія національної безпеки, Закон «Про службу безпеки України», «Про оборонні закупівлі» тощо. Також більшої уваги потребує виконання Річної національної програми (РНП), яка цьогогоріч була затверджена із затримкою. Також має бути врешті призначений голова Місії України при НАТО, оскільки це крісло залишається вакантним вже близько року. Це ті першочергові кроки, необхідні для подальшого просування України в напрямку євроатлантичної інтеграції. **Отримання ПРМ продемонструвало, що вектор України залишається незмінним, проте, як швидко держава зможе рухатися цим шляхом залежить від керівництва держави та його дій.**

⁴ Андрій Загороднюк. За крок до членства у НАТО: що дасть Україні статус особливого партнера Альянсу.

Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/06/13/7111051/>

Двосторонні відносини**США*****США передають Україні обладнання і ракети Javelin на 60 мільйонів доларів*****17.06.2020**

США передають Україні обладнання і ракети Javelin на 60 мільйонів доларів. Серед обладнання - рації, боєприпаси і протитанкові ракети Javelin.

Управління оборонного співробітництва посольства США в Україні отримало обладнання для передачі українським партнерам. Про це повідомляє посольство США в Україні у Twitter у середу, 17 червня.

"Допомога США у сфері безпеки й співпраця з Україною під час COVID-19 тривають! Вчора управління оборонного співробітництва посольства США отримало обладнання на понад 60 мільйонів доларів для передачі партнерам, включаючи рації, боєприпаси й протитанкові ракети Javelin", - йдеться у повідомленні.

В американському посольстві наголосили, що "США наполегливо стоять на боці України у підтримці її суверенітету та територіальної цілісності перед лицем російської агресії".

Як повідомлялося, у лютому цього року міністерство оборони США заявило, що уклало нову угоду з виробництва протитанкових ракетних комплексів Javelin для країн-партнерів, серед яких і Україна.

DW**Азербайджан*****МЗС України та Азербайджану домовилися про підготовку візиту Президента Азербайджанської Республіки Ільхама Алієва до України*****18.06.2020**

7 червня відбувся черговий раунд політичних консультацій на рівні заступників міністрів закордонних справ України Василя Боднара та Азербайджанської Республіки Халафа Халафова у форматі відеоконференції, у ході яких всебічно обговорено подальше співробітництво, у тому числі щодо підтримки територіальної цілісності обох держав та окремих аспектів політики стосовно окупованих територій.

Сторони позитивно оцінили високий рівень взаємодії на найвищому рівні та стан реалізації домовленостей, досягнутих під час офіційного візиту Президента України Володимира Зеленського в Азербайджан (16–17 грудня 2019 року).

Дипломати підкреслили важливість збереження існуючої динаміки політичного діалогу та домовилися сконцентрувати зусилля на підготовці офіційного візиту Президента Азербайджану Ільхама Алієва до України до кінця 2020 року. «Впевнений, що офіційний візит Глави Азербайджану до України стане вагомим імпульсом для зміцнення стратегічного партнерства та дозволить серйозно просунутися у реалізації спільних проєктів», - заявив Василь Боднар. З цією метою сторони домовилися активізувати роботу міністерств та відомств для підготовки спільних ініціатив, програм та документів, а також провести засідання двосторонніх робочих органів.

Заступники міністрів також обговорили практичні кроки щодо реалізації проектів в політичній, торговельно-економічній, енергетичній, транспортній, культурно-гуманітарній та військово-технічній сферах. Крім того, відбувся обмін думками стосовно взаємодії в рамках міжнародних та регіональних організацій, таких як ООН, ОБСЄ, РЄ, ОЧЕС, а також ГУАМ.

Міністерство закордонних справ України

Канада

Україна та Канада посилюють економічні й політичні зв'язки – Президент

21.06.2020

Лібералізація візового режиму з Канадою була б для України важливим кроком з посилення відносин між двома країнами, зазначив Президент України Володимир Зеленський в інтерв'ю канадському виданню The Globe and Mail.

«Наші люди мають відчувати себе однаково вільно, просто, відкрито – як канадці в Україні, так і українці в Канаді. Тому ми говоримо про лібералізацію. Мені здається, що Джастін (Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо. – Ред.) підтримує цей напрям, і вже хочеться крок за кроком наблизити цей момент», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський наголосив, що економічні відносини між Україною та Канадою розвиваються в реальних кроках, а не на словах. Зокрема, це стосується розв'язання проблем канадської компанії Black Iron, яка хотіла інвестувати в гірничо-збагачувальний комбінат у Кривому Розі.

«Я це дуже добре знаю, адже сам з Кривого Рогу й інвестиція саме в моє рідне місто. Ця проблема «зависла» протягом 10 років, але це такий великий інвестор. Розмір інвестиції – 1,1 мільярда доларів США. Вони не могли зайти в Україну», – зазначив Президент.

За словами Глави держави, зараз це питання майже вирішене.

«Це буде дуже велика співпраця. Адже це понад мільярд інвестицій в Україну, це дуже важливо і для Канади, для компанії Black Iron, і важливо для нас», – наголосив Володимир Зеленський.

Також Президент зазначив, що Україну та Канаду об'єднала велика трагедія – збиття літака авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» в Тегерані, яке сталося в січні 2020 року.

«Об'єднують різні речі в житті. На жаль, і трагедії. Тоді ми спільно працювали з Джастіном (Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо. – Ред.), у нас було багато спілкування, і ми змогли разом з американськими партнерами дотиснути, щоб Іран визнав, що вони винні в цій трагедії, і зараз триває розслідування. Тоді ми з Прем'єром (Канади. – Ред.) розмовляли декілька разів, був такий момент, що це було декілька разів на тиждень, і вирішували дійсно важливі проблеми», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський наголосив, що українців і канадців об'єднують давні історичні відносини. Він подякував представникам української діаспори в Канаді, які збирали гуманітарну допомогу для України на початку війни у 2014 році.

«Я думаю, що саме в такі важкі часи й проявляється ця близькість, яка є на генному рівні між країнами та людьми», – сказав Президент.

Офіс Президента України

КНР

До Києва прибув найбільший за обсягами гуманітарний вантаж з КНР для протидії поширенню COVID-19

24.06.2020

Вранці 24 червня до Києва з Пекіну прибув літак Збройних Сил України з гуманітарним вантажем, наданим китайськими партнерами і друзями.

У аеропорту Бориспіль від МЗС України вантаж зустрів заступник міністра закордонних справ Євгеній Єнін.

До формування вантажу в Китаї долучилися 39 державних і приватних організацій, міністерств, відомств, регіональних урядів, вищих навчальних закладів, компанії, члени Китайської торгової Асоціації, китайська діаспора в Україні, Пекінське товариство Червоного Хреста, Китайська Асоціація випускників українських вузів, Асоціація журналістів КНР, Китайська академія суспільних наук, китайські активісти.

Координацію роботи зі збирання, транспортування і отримання вантажу здійснювали дипломати МЗС і Посольства України в КНР, за сприяння Міністерства охорони здоров'я та ДП «Укрвакцина». Спонсором акції виступило підприємство «Метінвест Холдинг».

До Києва прибули понад 1 млн. захисних масок, медичні респіратори, захисні костюми, окуляри, екрани і рукавички, інфрачервоні термометри, тестові системи для виявлення COVID-19, дезінфектанти і антисептики.

За рекомендаціями донорів, вантаж буде адресно розподілено Міністерством охорони здоров'я серед ЦОВВ, державних лікарень Києва та регіонів, низки обласних і міських держадміністрацій, університетів, організацій, зокрема Товариства Червоного Хреста, ТПП, Спілки журналістів тощо.

Крім того, літаком ЗСУ було доставлено в Україну десять апаратів штучної вентиляції легень, подарованих Президенту України Володимирі Зеленському засновником «Alibaba Group» Джеком Ма.

«Усі ми добре попрацювали. Це була не найпростіша задача, але спільними зусиллями ми впоралися. Зроблено черговий дійсно вагомий внесок у боротьбу з пандемією, ми вдячні китайському уряду й народу за допомогу», – відзначив заступник міністра.

Євгеній Єнін згадав, що військовий Іл-76 доставив, серед іншого, 32 тисячі медичних масок для потреб МЗС, що сприятиме більш ефективній роботі міністерства на період карантину.

Міністерство закордонних справ України

Угорщина

Дмитро Кулеба і Петер Сійярто вперше за майже сім років провели у Києві засідання українсько-угорської економічної комісії

25.06.2020

25 червня Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба і Міністр зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини Петер Сійярто вперше після майже семи років перерви провели у Києві засідання Спільної міжурядової українсько-угорської комісії з питань економічного співробітництва.

«Під час коронавірусної кризи треба рятувати і людей, і економіки. Відновивши сьогодні роботу комісії, ми розблоковуємо цілу низку спільних економічних і транспортних проєктів, модернізацію прикордонної та транскордонної інфраструктури, даємо новий імпульс співпраці в аграрній сфері, енергетиці, охороні навколишнього середовища» - заявив Дмитро Кулеба.

Глави МЗС і урядові делегації України та Угорщини обговорили конкретні проєкти співпраці українських і угорських компаній, збільшення обсягів двосторонніх інвестицій, зміцнення позицій бізнесу на ринках обох країн.

У засіданні також взяли участь представники міністерств і відомств обидвох країн, відповідальних за двосторонню торгівлю, інфраструктуру та транспорт, пункти пропуску на кордоні, енергетику, цифровізацію, сільське господарство і туризм.

Особливу увагу міністри приділили питанням розбудови прикордонної інфраструктури, зокрема, модернізації пункту Чоп-Загонь, та побудові нового пункту Дийда-Берегдароц.

Міністри погодилися із необхідністю якнайшвидше провести засідання українсько-угорської комісії з прикордонного співробітництва.

Довідково: Товарообіг між Україною та Угорщиною за 2019 рік склав 2.8 млрд. дол. США.

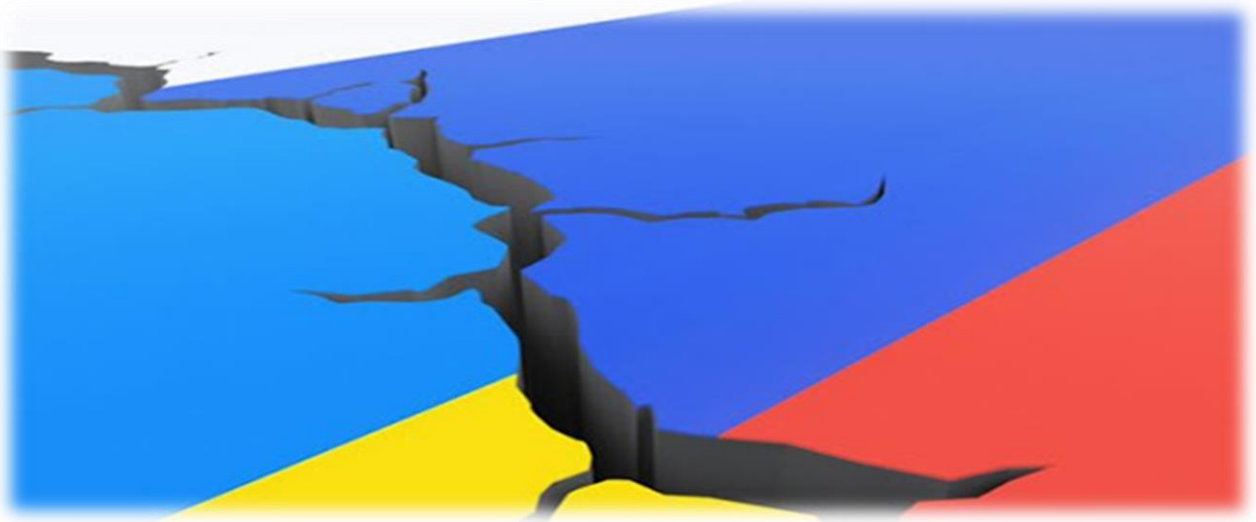
Попереднє засідання Спільної міжурядової українсько-угорської комісії з питань економічного співробітництва відбулося у грудні 2013 року.

Глава МЗС Угорщини Петер Сійярто та угорська делегація стали першими з початку карантину іноземними гостями, які відвідали Київ з робочим візитом.

[Міністерство закордонних справ України](#)

Частина III

Опір російській гібридній війні

«Історична правда» по-путінські

18 червня, незадовго до проведення параду на Червоній площі, Президент Росії Володимир Путін опублікував статтю «75 років Великої Перемоги: спільна відповідальність перед історією і майбутнім», у якій виклав своє бачення на причини та передумови розв'язання Другої світової війни. Оприлюднена в американському виданні The National Interest, публікація російського керманіча, передусім, спрямована на виправдання дій радянського та російського керівництва в широкій історичній перспективі, а також маніфестацію статусу Росії як одного з основних центрів сил у світі.

Лише протягом останнього року в бік Російської Федерації неодноразово лунали небезпідставні звинувачення щодо співучасті в розв'язанні світової війни у 1939-1945 роках. Зокрема, 18 вересня 2019 року Європейський Парламент схвалив резолюцію «Про важливість європейської пам'яті для майбутнього Європи». У резолюції чітко вказується, що два тоталітарні режими, ухваливши Пакт Молотова-Ріббентропа, поділили між собою території незалежних держав, що в подальшому призвело до розгортання воєнних дій. Європарламент висловив «стурбованість зусиллям нинішнього російського керівництва спотворити історичні факти й відбілювати злочини, вчинені радянським тоталітарним режимом, і вважає їх небезпечними компонентами інформаційної війни проти демократичної Європи»⁵.

⁵ European Parliament adopts the resolution on the importance of European remembrance for the future of Europe. European Commission. 2019. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/news/20190926_european-parliament-resolution-importance-remembrance-future-europe_en

Такі формулювання не лише завдають удару по міжнародному іміджу Росії, а й підривають міф про «державу-переможця» всередині країни, що неминуче позначається на підтримці російським народом правлячої влади. До того ж, на рейтингу російського президента негативно позначилося стрімке падіння економіки, погіршення рівня життя населення й значні обмеження прав та свобод громадян у зв'язку із поширенням вірусу COVID-19. За результатами дослідження російської аналітичної організації «Левада-Центр», рейтинг довіри до Володимира Путіна обвалився з 59% у листопаді 2019 року до 25% у травні 2020⁶. Таким чином, у російського президента виникла потреба не лише утвердити свій наратив для закордонної аудиторії, а й мобілізувати електорат всередині країни напередодні референдуму про зміни до Конституції РФ, які дозволять йому залишатися при владі аж до 2036 року.

Стаття Володимира Путіна має чітке антиукраїнське та антипольське спрямування. Російський Президент у черговий раз зробив спробу очорнити український повстанський рух, поставивши ім'я Степана Бандери на ряду іменами зі справжніми державними зрадниками – Відкуном Квіслінгом, Філіпом Петеном і Андрієм Власовим. Такі закиди вкладаються в риторику російського президента про необхідність захисту російськомовного населення від неонацистів. Також Володимир Путін зробив спробу перекласти відповідальність за розв'язання Другої світової війни на Польщу: «У поділі Чехословаччини заодно з Німеччиною діяла і Польща. Вони заздалегідь і разом вирішували, кому дістануться які чехословацькі землі». Очевидно, що такі формулювання є своєрідною помстою Польщі за жорстку та послідовну позицію Президента Анджея Дуди стосовно злочинів радянського тоталітарного режиму та путінської Росії. Так, під час заходів з нагоди 80-х роковин від початку Другої світової війни 1 вересня 2019 Дуда засудив агресивні дії Росії в Грузії та Україні: «Нещодавно ми побачили повернення імперіалістичних тенденцій в Європі, спроби насильницьких змін кордонів, нападів на інші держави, захоплення земель».

Утім, головна мета статті Володимира Путіна полягає в тому, щоб скликати зустріч лідерів держав, які є постійними членами Ради Безпеки ООН. Фактично російський президент хоче повторення Ялти 1945 року, коли Сталін, Черчилль і Рузвельт заклали основи нової Ялтинсько-Постдамської системи міжнародних відносин. Як і тоді після наприкінці Другої світової війни, коли долі держав інших незалежних держав вирішувалися без їхньої участі, Володимир Путін хоче переглянути сфери впливу та зробити новий розподіл світу. Очевидно, на такій зустрічі питання України як важливого геополітичного простору було б одним з основних. У лютому 1945-гови Йосип Сталін взяв під фактичний контроль Польщу. Тепер же не викликає сумнівів той факт, що Володимир Путін намагатиметься повернути у зону свого впливу Україну.

У даному контексті важливо також звернути увагу на інтерв'ю російського президента у фільмі «Росія. Кремль. Путін», який також був оприлюднений напередодні параду. На думку Путіна, колишні республіки СРСР, здобувши незалежність, забрали «подарунки російського народу» у вигляді «традиційних історичних територій». Попри те, що його речник Дмитро Песков одразу поквапився запевнити, що в Росія не має територіальних претензій до сусідів, слова Путіна викликали дискусію про те, чи не готує Кремль нову хвилю агресії.

Більшість українських експертів сходиться на тому, що **можливість ескалації війни не варто недооцінювати**. Російському президенту потрібно рятувати свій рейтинг. Тенденції чітко вказують на те, що Путін зараз намагається переавантажити свій режим і абсолютизувати владу, що не вдасться

⁶ Доверие к политикам. Результаты опроса негосударственной аналитической организации «Левада Центр». 2020. URL: <https://www.levada.ru/2020/05/29/doverie-k-politikam/>

зробити без суспільної підтримки. Окупація Криму свого часу додала очільникові Кремля багато політичних дивідендів, тому протягом наступних півроку варто очікувати можливої ескалації. Більше того, спроби дестабілізувати ситуацію можуть спостерігатися не лише на Донбасі і Криму, але й в інших південно-східних областях України. **Турбулентності в регіоні можуть додати місцеві вибори восени, оскільки там значну електоральну підтримку мають проросійські політичні сили.** Тож, нові виклики для національної безпеки є більш ніж потенційними, тому і керівництво держави, і міжнародна спільнота мають вжити превентивних заходів і бути готовими дати рішучу відповідь новій хвилі російської агресії.